

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

સમ્યગ્જ્ઞાન પ્રવેશિકા

પ્રથમ વર્ષ - અભ્યાસ-૨

અભ્યાસક્રમ ક્રં : ૨

અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર

એનરોલમેન્ટ નંબર

ગામ

Answersheet - 2021-22

વિદ્યાર્થીનું નામ

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા
(૧) પંચ મહાભોજી
(૨) ચક્રેશ્વરી
(૩) આફાર
(૪) અભયદાન
(૫) લગામ
(૬) અષ્ટ પ્રવચનમાતા
(૭) ઓમ
(૮) કચકચર
(૯) સર્વભક્ષી
(૧૦) કંટા
(૧૧) આલિનિવેશ
(૧૨) શિવની
(૧૩) ઉમાધ્યાય
(૧૪) પાયા
(૧૫) વીર્ય
(૧૬) પ્રદર્શન
(૧૭) તામાસિક
(૧૮) સંતોષ
(૧૯) આર્યસંસ્કૃતિ
(૨૦) જ્ઞાસન

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં
(૧) નિંદા
(૨) ભાષા
(૩) જથાગા
(૪) ઋષભમેન
(૫) સંસાર
(૬) ભાવ
(૭) જીલ
(૮) બેઈન્દ્રિય
(૯) મિથ્યાત્વી
(૧૦) અગ્રજી
(૧૧) ન્યાયસંપન્ન
(૧૨) પરિગ્રહ વિરમાગ
(૧૩) અસંચય
(૧૪) દશગેન્દ્ર
(૧૫) બાકુબલી

પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ
(૧) જ્ઞાતિ પ્રમાણે
(૨) ગુમાન
(૩) કરા
(૪) બે(પ્રકારે)

તપ
(૬) પ્રાણ
(૭) અપર્યાપ્ત
(૮) સાન
(૯) ગાળો
(૧૦) ઉપયોગ
(૧૧) પ્રત્યેક
(૧૨) વિપ્લવી વિજળી
(૧૩) માંડાલિક(વંદીળીયો)
(૧૪) જ્ઞાન
(૧૫) ઉત્તર ચારિત્ર
(૧૬) હે કમાવાળા સાધુ
(૧૭) કુંપલો
(૧૮) વિકલેન્દ્રિયને
(૧૯) જીવસ્થાનો
(૨૦) ક્ષાગગા

પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો
(૧) ૪
(૨) ૯
(૩) ૩
(૪) ૭(૬)
(૫) ૭૦
(૬) ૧
(૭) ૮
(૮) ૫
(૯) ૨
(૧૦) ૭

પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ
(૧) ૭(૬)
(૨) ૮
(૩) ૩૫ (૩૬)
(૪) ૭
(૫) ૪૮૦૦૦
(૬) ૪
(૭) ૭૨
(૮) ૭૦
(૯) ૫
(૧૦) ૫૦૦

પ્રશ્ન-૬ ✓ કે X	પ્રશ્ન-૭ આ વાક્ય ક્યા પાને છે તે નંબર
(૧) X	(૧) ૮
(૨) X	(૨) ૧૭
(૩) ✓	(૩) ૧૭
(૪) X	(૪) ૬
(૫) X	(૫) ૨
(૬) ✓	(૬) ૧૬
(૭) X	(૭) ૨૨
(૮) ✓	(૮) ૬
(૯) X	(૯) ૭
(૧૦) ✓	(૧૦) ૨૩

	+		+		+		+		+		+		+		=	
પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ		કુલ ગુણ

રીમાર્ક

તપાસનારની સહી

૧. સંસાર છોડવા જેવી અને સંયમ લેવા જેવી છે. પરંતુ જો સંયમ ના માર્ગ મુદ્દા આપડે પહોંચા ન શકતા હોય તો સંસારમાં ઉચિત વિવાદ કરીને જ રહેવું એકમાત્ર શાસ્ત્રકારો કહે છે કે તિન્ન ગોત્રવાળા અને સમાનકુલ-પ્રાણદાની વાળાં સાથે જ વિવાદ કરવા એકમાત્ર જોઈએ. જેથી એક જ સરખા પ્રાણદાનકુલ હોવાના કારણે વ્યક્તિઓ વચ્ચે વિચારોમાં, આચારોમાં, શીતરિવાજો સામ્ય હશે તેવા સંબંધોમાં વ્યંજનસ્થ નહિ પ્રગટે. જો સમાન કુલ-પ્રાણદાનમાં સંબંધ એકોશી તો કલેશી, કંકાસ, આચાર, વિચાર, સંસ્કાર બધામાં તકલીફ હશે જેથી મતભેદ ઉત્પન્ન થાય. ઉચિત વિવાદ શુભ અને શાંતિ ભરેલા જીવન માટે પાયા સમાન છે.

૨. શરીર પર્યાપ્ત : આદારના પુદ્ગલોમાંથી બનેલા રસ જ્વાર જે શક્તિ વડે જીવ પુરુષ અને સ્ત્રી સાથે ધાનુમય શરીરરૂપે પરિણમીને તો શરીર પર્યાપ્ત.

મન પર્યાપ્ત : મન ધોરેય મનોવર્ગભાગના પુદ્ગલોમાંથી, મનરૂપે પરિણમીને અવલંબીને મૂકવાની જે શક્તિ વિશેષ તે મન પર્યાપ્ત છે. જીવ જ્યારે વિષય ચિંતનમાં સમર્થ થાય છે ત્યારે આ પર્યાપ્તની સમાપ્તિ થાય છે.

૩. ઓમ દ્યોતિત ચિદન છે. જોન દર્શનમાં તેને પંચપરમેષ્ઠિની સાર માનવામાં આવી છે. સંસ્કૃતમાં ઓમ શબ્દ પાંચ અક્ષરનો બનેલો છે. અ+અ+આ+ઉ+મ = ઓમ

'અ' અસિદ્ધા પદને સુચવે છે.

'અ' અશરીરી પદને સુચવે છે.

'આ' આચાર્ય પદને સુચવે છે.

'ઉ' ઉપાધ્યાય પદને સુચવે છે.

'મ' મુનિ પદને સુચવે છે.

૪. એક સમયે પુલુ બદલી દેશની તટશિલા નગરીના ઉદ્યાનમાં કંઈક સમય વ્યતીત થતા. ઉદ્યાનપાત્રો તેમજ પુલુના આગમનના સમાચાર આપ્યા. બાહુબલિ આ કાંતલી ખૂબ જ મુશ્કેલી આપી રાત્રિ ઉત્સાહમાં ગાત્રી સવારે પરિવાર જનો, નગરજનો અને અપુરંદિલી સોના સાથે પુલુ વાંદન કરવા ઉદ્યાનમાં આપ્યા. પરંતુ પુલુ કંઈક સમય પાસીને વિદાર કરી ગયા હતા. બાહુબલિ પુલુના પગલાના અનુસારે પોતાની હાથ દોડાવ્યો. દૂરથી સુવર્ણ સમાન જલદલાતી પુલુની કાંતિ એક એટલી લીલો ત્યાં પુલુને પાંચ આદર્યા. તે ઉપરથી પોતેમાં બાંધ પોતેરવાની શીત ચાલી. પુલુ જ્યાં કંઈક સમય વ્યતીત થતા હતા ત્યાં બાહુબલિ અને રત્નમય પાંડકા બંધાવા અને ઉપર પુલુની પાદુકા પ્રતિષ્ઠિત કરી દર્મચક્ર સ્થાપ્યું. તેથી ત્યાં એ દર્મચક્ર તીર્થ પ્રવલ્યું.

૫. સાધારણ વનસ્પતિકાચમાં એકે શરીરમાં અનંત જીવો છે. સૂઈના અગ્રભાગ જેટલા સાધારણ વનસ્પતિકાચમાં અનંત જીવો છે. તેથી અનંતા જીવોની સંસારનું પાપ ભાગી, કોરેલાક સાધારણ વનસ્પતિકાચના સોયનથી પૃથ્વી તાત્કાલિક બને છે. કંદા-તસલ આવાથી જીવનમાં ફીધનું પ્રમાણ વધે છે. વધારે પડતા બહાર, સુંદર, બીર વગેરેના સોયનથી જાનતીનું જડ થતા અથવા આ બધા કારણોથી જ શાસ્ત્રકાર ગર્વિષ્ઠોએ સાધારણ વનસ્પતિકાચને અસહ્ય જાણવા છોડવા યોગ્ય કહી છે.